

377 9.05.2011

Biroul permanent al Senatului
Ep. 121 14.05.2011

EXPUNERE DE MOTIVE

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.53/2003-Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare

În România anului 2011, Guvernul ne-a mai pregătit o surpriză de proporții: angajarea răspunderii pe noul Cod al muncii. Nimeni nu a cerut modificarea actualului Cod, act normativ la care, în vremea respectivă au colaborat specialiști cu experiență în domeniu și care au acoperit un volum imens de legislație internă și internațională. La o analiză mai atentă reiese că nu Fondul Monetar Internațional, nici patronatul și nici măcar sindicatele nu au solicitat aceste modificări. Cu o totală lipsă de responsabilitate, reprezentanții Guvernului au găsit o scuză pe cât de „subțire”, pe atât de „diluată”. Ei susțin că ”interesul național este cel care a impus noua lege”. Noi, reprezentanții Opoziției, ne îndoim de sinceritatea acestei idei și, alături de sindicate și patronate, ne propunem să oprim jocul acesta perfid care nu numai că nu servește interesele celor ce muncesc, dar s-a născut din disprețul total față de interesul național. Dezinformarea populației merge mai departe, creând o nouă minciună, aceea că, dacă nu modificăm urgent Codul muncii, românii nu vor mai avea locuri de muncă. În realitate, nu avem locuri de muncă din cel puțin două cauze majore: de doi ani încoace, Guvernul concediază în continuare sute de mii de oameni; în doi ani de Guvernare s-au pierdut 637.000 de locuri de muncă. Guvernul nu ajută deloc mediul economic să preia din șomerii și să mărească numărul de contribuitori. Nu Codul muncii creează locuri de muncă, iar un exemplu că nu există o legătură de cauzalitate între cele două noțiuni este perioada 2003-2008, în care a existat creștere economică reală, s-a micșorat șomajul și au crescut investițiile străine. Nu Codul muncii este problema, ci guvernarea incapabilă.

USL se opune acestui nou abuz prin care se intenționează legiferarea pe picior de forță a unui act normativ aleatoriu, în dezacord complet față de prevederile Legii fundamentale care consfințește în articolul 61, alineatul 1 că „Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.” Ceea ce se încearcă acum, prin mutilarea actualului Cod al muncii este un act dictatorial dezavuat deopotrivă de sindicate, de cea mai mare parte a patronatelor și, mai ales de angajați.

Modificările propuse de Guvern sunt îndreptate împotriva angajaților, cărora li se restrâng în primul rând mijloacele prin care își pot negocia condițiile de lucru. Rolul sindicatelor va deveni pur decorativ, prin eliminarea contractului colectiv de muncă, prin instaurarea unei politici „a pumnului în gură”, a restricționării dreptului la grevă. Ne opunem cu tărie desființării contractului colectiv de muncă, revenirii la săptămâna de muncă de șase zile, introducerii de sancțiuni pentru cei care declanșează grevă, prelungirii duratei de probă pentru salariați, și a prelungirii duratei preavizului, precum și modului în care se poate desface contractul de muncă al salariaților aflați în probă. Departe de a se alinia prevederilor îndelung invocatei legislații a muncii din țările nordice, citate mereu ca exemple de actualul Guvern drept modele de „flexibilizare” a pieței muncii, cele ale noului cod dereglementează efectiv piața muncii. Astfel, contractul de muncă pe perioadă determinată, se intenționează a deveni regula, iar cel pe durată nedeterminată - excepția. O nouă măsură menită să contracareze, să înăbușe „din fașă” drepturile angajaților care își văd, mai nou, limitat dreptul de a-și obține în instanță dreptatea pe care nu ar fi găsit-o la angajatori. În cazul concedierilor colective, reprezentanții sindicatelor nu vor mai fi informați, iar măsurile de protecție socială, în cazul acestor concedieri nu vor mai exista. Noțiunea de salarii compensatorii va fi doar o sintagmă stingheră în manualul de istorie al epocii contemporane. Prelungirea perioadei de probă este poate una dintre cele mai criticabile și neavenite măsuri pe care Guvernul Boc încearcă să le acrediteze drept salutare. Departe de a prezenta vreun avantaj, această măsură va genera cu adevărat abuzuri din partea angajatorului, permițând angajarea unui număr nelimitat de persoane în veșnice perioade de probă, deci al eliminării din schema de personal a candidatului care nu se dovedește suficient de cooperant, în sensul de obedient față de pretențiile abuzive ale angajatorului sau față de „culoarea” și opiniile lui politice.

O altă prevedere care încalcă flagrant drepturile angajaților este desființarea prevederii actuale care interzicea angajatorului inițiator de concedieri colective să facă noi încadrări pe locurile de muncă ale salariaților concediați. Criterii precum valoarea profesională sunt doar vorbe fără acoperire. Cine le va garanta oamenilor că vor avea condiții prielnice pentru a-și dovedi profesionalismul și cine le va garanta obiectivitatea respectării criteriilor de performanță și cum pot fi ele cuantificate în domenii mai puțin concrete, axate pe talent și inspirație?

Se încearcă o forțare a notei și într-un domeniu reglementat pe piața internațională a muncii: durata normală a timpului de lucru să fie de 8 ore pe zi, respectiv de 40 de ore pe săptămână pentru salariații cu normă întreagă, iar durata maximă să nu poată depăși 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare. Ce se urmărește acum? Extinderea programului de lucru peste 8 ore pe zi și a programului de muncă săptămânal de la 5 la 6 zile.

Aceasta este, probabil, varianta cinică a Guvernului actual de a legaliza exploatarea fără milă a forței de muncă. Și asta fiind conștient că există riscul repetării unor situații recente în care tineri angajați la companii cu pretenții au murit de extenuare. Atragem serios atenția că nu se poate urmări creșterea productivității muncii exclusiv pe seama angajaților, mai ales că atât salariul minim cât și cel mediu sunt în prezent, în România, cele mai scăzute din Uniunea Europeană, în timp ce taxarea muncii pentru asigurările sociale cunoaște rata cea mai mare.

Inegalitatea socială exprimată prin raportul dintre cei mai bogați și cei mai săraci cunoaște în țara noastră ponderea cea mai mare la nivel european, România dobândind astfel un statut de o tristă celebritate : dacă ea este acum cea mai polarizată țară din Uniunea Europeană, prin angajarea răspunderii pe noul Cod al muncii, Guvernului, riscă să inaugureze și « sclavagismul » modern.

Privarea de minime drepturi sociale a masei largi a salariaților în urma unei proceduri de autentic “dictat” legislativ, prin angajarea răspunderii guvernamentale, în detrimentul consultării cu toate forțele responsabile care alcătuiesc ansamblul scenei politice și sociale românești nu poate fi agreată și nici asumată din perspectiva democrației social- liberale.

În sensul celor prezentate, vă supunem aprobării prezenta propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 53/2003-Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

Inițiatori,
Conform tabelului anexat